

STORTINGET

Innst. 421 S

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Prop. 122 S (2018–2019)

Innstilling fra justiskomiteen om Samtykke til del- takelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlem- melse i EØS-avtalen av beslutning (EU) 2019/420 om EUs ordning for sivil beredskap

Til Stortinget

Sammendrag

EUs ordning for sivil beredskap i perioden 2014–2020 ble i 2014 innlemmet i EØS-avtalen, jf. Prop. 105 S (2013–2014) om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av beslutning (EU) nr. 1313/2013 om EUs ordning for sivil beredskap (2014–2020). Programmet følger EUs finansieringsperiode 2014–2020.

Europaparlaments- og rådsbeslutning (EU) 2019/420 om endring av beslutning nr. 1313/2013/EU om en ordning for sivil beredskap i unionen ble vedtatt 13. mars 2019 og trådte i kraft i EU 21. mars 2019. Utkast til EØS-komitébeslutning legger opp til at endringsbeslutningen innlemmes i EØS-avtalens protokoll 31.

Endringsbeslutningen innebærer endringer i de to siste årene av programperioden, 2019 og 2020. Bakgrunnen for endringsbeslutningen er først og fremst at EU har erfart at ordningen ikke har fungert på tilfredsstillende måte. Det har særlig vært tilfellet under de store skogbrannene i Sør-Europa i 2017, da EU erfarte at medlemsstatene ikke hadde kapasitet til å bistå hverandre i nødvendig grad, spesielt når flere medlemsstater ble rammet samtidig.

De viktigste endringene som følger av endringsbeslutningen, er å styrke europeisk samfunnsikkerhets-

og beredskapsarbeid. Styrkingen gjennomføres dels ved økte bevilgninger til den sivile beredskapsreserven (tidligere kalt «Voluntary Pool»), og dels ved opprettelse av rescEU. Endringsbeslutningen legger også opp til en styrking av det forebyggende arbeidet i medlemsstatene.

Innlemmelse av endringsbeslutningen i EØS-avtalen vil medføre en økonomisk tilleggsforpliktelse for Norge på om lag 44,2 mill. kroner for årene 2019 og 2020. Etersom endringsbeslutningen innebærer økonomiske konsekvenser, er Stortingets samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd. For å sikre norsk deltakelse i ordningen i 2019, legges det opp til at Stortingets samtykke innhentes før det treffes beslutning i EØS-komiteen. Beslutningen i EØS-komiteen er ventet i juli 2019.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jan Bøhler, lederen Lene Vågslid og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss, Peter Frølich og Frida Melvær, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati og Solveig Horne, fra Senterpartiet, Geir Inge Lien og Emilie Enger Mehl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Marian Hussein, viser til at EUs ordning for sivil beredskap i perioden 2014–2020 i 2014 ble innlemmet i EØS-avtalen, jf. Prop. 105 S (2013–2014) om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av beslutning (EU) nr. 1313/2013 om EUs ordning for sivil beredskap (2014–2020). Europaparlaments- og rådsbeslutning (EU) 2019/420 om endring av

beslutning nr. 1313/2013/EU om en ordning for sivil beredskap i unionen ble vedtatt 13. mars 2019 og trådte i kraft i EU 21. mars 2019. I det følgende omtales beslutningen som «endringsbeslutningen».

Komiteen viser til at denne endringsbeslutningen innebærer endringer i de to siste årene av programperioden 2019, og 2020. Bakgrunnen for endringsbeslutningen er at EU har erfart at ordningen ikke har fungert på tilfredsstillende måte. Under de store skogbranntilfellene i Sør-Europa i 2017 opplevde EU at medlemsstatene ikke hadde kapasitet til å bistå hverandre i nødvendig grad, spesielt når flere medlemsstater ble rammet samtidig.

Komiteen viser til at hensikten med EUs ordning for sivil beredskap er å legge til rette for et bredt samarbeid i Europa innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Norge har deltatt i det europeiske samarbeidet om sivil beredskap siden 1982, først gjennom «Handlingsprogrammet for sivil beredskap», deretter i «EUs samordningsmekanisme» og «EUs ordning for sivil beredskap». Ordningen er det viktigste rettslige grunnlaget i EU for sivil katastrofeinnsats og for annet samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, og innebærer at deltakerstatene stiller ressurser til rådighet for kriserammede land, både i og utenfor Europa.

Komiteen viser til at EUs ambisjon med endringsbeslutningen er å bygge opp og videreutvikle en felleseuropeisk krisehåndteringsevne som adresserer økningen og alvorlighetsgraden i antall natur- og menneskeskapte kriser som har rammet Europa de senere årene.

Komiteen registrerer at innlemmelse av endringsbeslutningen i EØS-avtalen vil medføre en økonomisk tilleggsforpliktelse for Norge på om lag 44,2 mill. kroner for årene 2019 og 2020. Komiteen viser til at Norges andel ifølge opprinnelig ordning var på nærmere 106 mill. kroner for perioden 2014–2020. Samlet økonomisk forpliktelse for Norge i gjenværende perio-

de, 2019 og 2020, er i størrelsesorden 76 mill. kroner. Innbetalingen for 2019 beregnes til om lag 9,62 mill. kroner og er del av opprinnelig forpliktelse for opprinnelig ordning. Denne dekkes derfor innenfor eksisterende rammer på Justis- og beredskapsdepartementets budsjett. Den resterende samlede forpliktelsen på om lag 66 mill. kroner vil fordeles i årene 2020–2025.

Komiteen viser til at ettersom endringsbeslutningen innebærer økonomiske konsekvenser, er Stortingets samtykke til deltakelse i EØS-komiteens beslutning nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd. Komiteen viser videre til at for å sikre norsk deltakelse i ordningen i 2019 legges det opp til at Stortingets samtykke innhentes før det treffes beslutning i EØS-komiteen. Komiteen registrerer at beslutningen i EØS-komiteen er ventet i juli 2019.

Utenriks- og forsvarskomiteens merknader

Justiskomiteen sendte utkast til innstilling til uttalelse til utenriks- og forsvarskomiteen 11. juni 2019. Utenriks- og forsvarskomiteen opplyste i brev av 12. juni 2019 at den sluttet seg til innstillingen og ikke hadde ytterligere merknader.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av beslutning (EU) 2019/420 om EUs ordning for sivil beredskap.

Oslo, i justiskomiteen, den 13. juni 2019

Lene Vågslid

leder

Peter Frølich

ordfører